

9 ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ_ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Η Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ σε συνεργασία με τον Δήμο Ελευσίνας και τον Φορέα *"Ελευσίνα 2021 Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης – Υποψήφια Πόλη"* πραγματοποιούν έκθεση με τίτλο *"9 Μεταβάσεις: ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ"*.

Η μελέτη της έννοιας της μετάβασης, θεμελιώδης συνθήκη για την εξασφάλιση της συνύπαρξης, έχει αποτελέσει αντικείμενο μακροχρόνιας έρευνας της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Μέσα από τις εργασίες των σπουδαστών, κατατίθεται η ερευνητική εμπειρία που έχει αναπτυχθεί στα μεταπτυχιακά και τα προπτυχιακά μαθήματα του 6ου, 7ου, 8ου εξαμήνου με τίτλους:

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ- *Η έννοια του χώρου όπως εκφράζεται στις πλαστικές τέχνες - Μεταποτίσεις στο Χώρο και το Χρόνο.-Το άνοιγμα του φανταστικού πεδίου.*

ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΚΤΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-*Η ενδιαμεσότητα ως επικοινωνιακός χαρακτήρας της κατασκευής - Παλαιό Ελαιουργείο της Ελευσίνας.*

Ο Τ Ο Π Ο Σ

Ως τόπος αναφοράς επιλέχθηκε η πόλη της Ελευσίνας και ιδιαίτερος η περιοχή γειτνίασης του αρχαιολογικού χώρου (το σημείο όπου βρισκόταν ένα από τα σημαντικότερα ιερά του Αρχαίου κόσμου) με το Παλαιό Ελαιουργείο, εργοστάσιο της βιομηχανικής περιόδου του Νεότερου Ελληνικού κράτους. Καθώς η έννοια του ιερού αποτελεί συστατικό στοιχείο της πόλης μας δόθηκε η αφορμή να προσεγγίσουμε το θέμα του ιερού χώρου, το οποίο έχει παραγκωνισθεί για δεκαετίες (από την Αρχιτεκτονική – τον Αστικό σχεδιασμό και ως ένα σημείο και από την Τέχνη), θεωρούμενο ότι ανήκει σε μια σφαίρα ενατενιστική και μη ορθολογική. Η καταγωγή της πόλης ως κατεξοχόν πολιτικός χώρος είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη θεμελίωση του ιερού χώρου. Το Ιερό, ένας ιδιαίτερα διακριτός χώρος και συγχρόνως ένα ασφαλές σημείο συνάντησης διαφορετικών ομάδων, αποτελούσε ουσιαστικά ένα τόπο συνύπαρξης. Αυτή η διαλεκτική της συνάντησης πολλών ατόμων και ομάδων, της ανοικτότητας και του αποκλεισμού που υπονοείται στον ιερό χώρο, είναι μια από τις αρχαιότερες εκδηλώσεις του πολιτικού στοιχείου

Η Δ Ι Α Δ Ι Κ Α Σ Ι Α

Η έρευνα επικεντρώθηκε στη διερεύνηση της έννοιας της συνύπαρξης, ως προσδιοριστικού στοιχείου του σύγχρονου Μουσείου. Κεντρική αναφορά αποτέλεσε το βιβλίο του Andri Malraux *"Το Φανταστικό Μουσείο"* στο οποίο αναγνωρίζεται ο σπερματικός λόγος του Walter Benjamin, τη χρονική στιγμή που το ζήτημα των αρχαίων επηρέασε βαθιά την μεταμοντέρνα σκέψη και τις οπτικές τέχνες. Παράλληλα το έργο Άτλας / Μνημοσύνη του Aby Warburg έγινε το κατεξοχόν παράδειγμα για ένα μεγάλο μέρος της τέχνης της εικόνας, επιτρέποντας μέσω του οπτικού montage (της συναρμογής των εικόνων) τον εκ νέου συσχετισμό του χώρου με τον χρόνο.

Μέσα από αυτή τη χωροχρονική συνθήκη κατέστη εφικτή η κατανόηση της παγκόσμιας τέχνης. Αν το Μουσείο ήταν άλλοτε μια κατάφαση, το Φανταστικό Μουσείο σήμερα είναι μία διερώτηση, καθώς δεν έπαψε παραπάνω από έναν αιώνα να επιβάλλει τη βάση σε κάθε μία από τις εκφράσεις τις οποίες συλλέγει και να διερωτάται τι είναι εκείνο το οποίο συγκεντρώνει. Στην ευχαρίστηση του ματιού, έχει προστεθεί η συνείδηση της παθιασμένης αναζήτησης για αναδημιουργία.

Η Π Ρ Ο Τ Α Σ Η

Ζητούμενο των προτάσεων ήταν ο σχεδιασμός χωρικών κατασκευών οι οποίες θα λειτουργούσαν ως *ενδιάμεσοι τόποι*, ενσωματώνοντας στοιχεία τα οποία αντλούνται από την πηγή αυτού του αχανούς εύρους που παρέχει η φυσική, ιστορική και μυθική υπόσταση της πόλης.

Μέσω της ερευνητικής προσέγγισης εγκαινιάστηκαν νέες νοητικές συνδέσεις, από το ατομικό στο συλλογικό βίωμα, από τον αρχαίο στον βιομηχανικό και σύγχρονο χαρακτήρα της πόλης. Τελικά μέσα από τις πολλαπλές μεθοδολογίες ανάδωξης της ενδιαμεσότητας, εντείνεται και εκτείνεται το σημασιολογικό βάθος νοητικών και φυσικών σημείων, φέρνοντας στο φως λανθάνουσες ταυτότητες της πόλης, οργανώνοντας νέες συνδέσεις και δίκτυα εντός της.